

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, dana 21. juna 2024. godine

Br. Ref.: RK 2451/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI09/24

Podnosilac

Muhamet Pervizaj, Sami Pervizaj i Florije Lubiqeva

**Zahtev za ocenu ustavnosti Presude Vrhovnog Suda [Rev. br. 7/2023]
od 15. avgusta 2023. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev su podneli Muhamet Pervizaj, Sami Pervizaj i Florije Lubiqeva, iz Prizrena, koje zastupa Elvane Gjini, advokat iz Prizrena (u daljem tekstu: podnosioci zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju ustavnost Presude Vrhovnog Suda Kosova [Rev. br. 7/2023], od 15. avgusta 2023. godine.
3. Podnosioci zahteva su osporenu odluku primili dana 11. septembra 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti Presude Vrhovnog Suda [Rev. br. 107/2023], kojom je, po navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede njihovih prava koja su zagantovana članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46 [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev se zasniva na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Ustavnim Sudom

6. Dana 10. januara 2024. godine, podnosioci zahteva su preko pošte podneli svoj zahtev pred Ustavnim sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 25. januara 2024. godine, predsednica Suda je odlukom br.GJR.KI09/24 imenovala sudiju Remzije Istrefi Peci, za sudiju izvestioca i odlukom KSH.KI09/24 imenovala je Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu Krasniqi (predsedavajuća), Safet Hoxha i Radomir Laban (članovi).
8. Dana 30. januara 2024. godine, Sud je obavestio podnosioc zahteva o registraciji zahteva. Istog tog dana, jedna kopija zahteva podnosioca zahteva jke poslata i Vrhovnom Sudu.
9. Dana 30. januara 2024. godine, Sud je obavestio Osnovni sud u Prizrenu, (u daljem tekstu: Osnovni sud) o registraciji zahteva i zatražio je od Istog povratnicu koja potvrđuje kada su podnosioci zahteva primili osporenu odluku.
10. Dana 30. aprila 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Podnosioci zahteva i F.P. su deca Z.P. koja je bila vlasnica nepokretne imovine, katastarske parcele br.269/3, u površini od 395 m2. Nakon smrti Z.P. Osnovni sud u Prizrenu je, u ostavinskom postupku, u Rešenju [T. br.187/09] proglasio njenu decu za zakonske naslednike i prepoznao je svakog od njih kao legitimne vlasnike na 1/4 idealnog dela nepokretne imovine. Apelacioni sud je potvrdio rešenje Osnovnog suda u vezi sa podelom nasledstva.

12. Dana 3. oktobra 2014. godine, podnosioci zahteva su podneli tužbu pred Osnovnim sudom, u kojoj su tražili da se samo oni oglase kao legitimni vlasnici nad nepokretnom imovinom, svako od njih na 1/3 idealnog dela. Podnosioci zahteva su obrazložili da je njihovom bratu, F.P. isplaćena kompenzacija u sumi od 70.000 (sedamdeset hiljada) maraka za njegov deo nasleđstva, i samim tim on treba da bude izuzet iz nasleđstva nad nepokretnom imovinom. Podnosioci zahteva su tvrdili da su u vreme kada je njihova majka bila živa, oni dali gore navedenu sumu novca F.P. koji je nakon toga kupio jednu novu kuću i u koju je otišao i da živi. Sa druge strane, tuženi F.P. je osporio ove navode i naglasio je da on nije primio nikakvu sumu novca za njegov deo nasleđstva.
13. Dana 2. novembra 2017. godine, Osnovni sud je u Presudi [C. br.853/14] odbio tužbeni zahtev podnosioca zahteva kao neosnovan. Osnovni sud je obrazložio da podnosioci zahteva nisu pružili dovoljno dokaza koji bi mogli potvrditi da je tuženi F.P. primio tu sumu novca na ime odricanja od svog dela zaostavštine.
14. Podnosioci zahteva su uložili žalbu pred Apelacionim sudom protiv presude Osnovnog Suda, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primene materijalnog prava.
15. Dana 23. septembra 2022. godine, Apelacioni sud je u Presudi [Ac. br. 1436/18] odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva. Apelacioni sud je obrazložio da *“tužitelji nisu uspeali da dokažu svoje pravo na 1/3 nasleđstva na nasleđenu imovinu, izuzimajući iz ovog prava tuženog kao nasleđnika zbog toga što je istom nadoknađena vrednost u novcu na ime njegovog dela zaostavštine”*. Apelacioni sud je naglasio da su podnosioci zahteva *“podneli pred Sudom jedan ugovor o kupoprodaji kuće koji je sklopljen između tuženog i trećeg lica kao i jednu izjavu o prijemu novca od strane Fadila Pervizaja”*, ali je Agencija Kosova za Forenziku utvrdila da potpis na navodnoj izjavi nije potpisan od strane F.P. Apelacioni sud je obrazložio da svedoci koji su predloženi od strane podnosioca zahteva nisu uspeali da dokažu da je F.P. primio sumu novca za odricanje od dela nasleđstva koje bi mu pripalo u skladu sa zakonom.
16. Podnosioci zahteva su podneli reviziju pred Vrhovnim sudom a protiv Presude Apelacionog suda.
17. Dana 15. avgusta 2023. godine, Vrhovni sud je odbio kao neosnovanu reviziju podnetu od strane podnosioca zahteva. Vrhovni sud je obrazložio da podnosioci zahteva *“nisu uspeali da pruže odkaze koji bi na neki način potvrdili da je ostavilac poklonila tuženom neku sumu novca...”* niti je *“pružen neki validan dokaz koji bi potvrdio da se njihov predak (majka) neki valjanim pravnim poslom odredkla ili da je podelila njenu imovinu nasleđnicima...”*.

Navodi podnosioca zahteva

18. Podnosioci zahteva su tvrdili da su odlukama redovnih sudova, prilikom utvrđivanja vlasništva, povređena njihova ustavna prava na pravično suđenje, koje je zagarantovano članom 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a i pravom na imovinu, koje je zagarantovano članom 46 Ustava.
19. Podnosioci zahteva naglašavaju da: *“Tužitelji tvrde da su suvlasnici sa po 1/3 i traže od Suda da utvrdi da je došlo do ustavnih povreda, prilikom odlučivanja u vezi sa nepokretnom imovinom 269/3 KZ Prizren u površini od 395 m², ali tuženi ne prihvata to i odbija prenos navedene nepokretne imovine na njihovo ime, iako je u sporazumu sa tužiteljima isti primio sumu novca od 70.000 DM, istovremeno se u izjavi koja je potvrđivna od strane Opštinskog suda u Prizrenu složio da nema više prava na ovu nepokretnu imovinu koja bi mu pripala na osnovu zakona”*.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

[...]

Član 6

(Pravo na pravično suđenje)

1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom.

[...]

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o Radu.

21. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava u vezi sa stavom 4, člana 21. [Opšta načela] Ustava, koji propisuju:

Član 113

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

[...]

22. Sud u nastavku razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu, odnosno u članovima 47, 48 i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48

[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”

23. Što se tiče ispunjenosti gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da su podnosioci zahteva ovlašćena strana, u smislu člana 113.7. Ustava; podnosioci zahteva osporavaju ustavnost akta javnog organa, odnosno Presude Vrhovnog Suda [Rev. br. 7/2023] od 15. avgusta 2023. godine, nakon što su iscrpeli sva raspoloživa pravna sredstva, shodno članu 113.7 Ustava i članu 47.2 Zakona; naglasili su je prava zagaranтована Ustavom za koja navode da su im povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona; i podneli su zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca, kao što je propisano članom 49. Zakona.
24. Pored toga, Sud razmatra da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti koji su propisani u pravilu 34 [Kriterijumi prihvatljivosti], odnosno u stavu (2) pravila 39 Poslovnika, koje propisuje:

Pravilo 39

[Kriterijumi prihvatljivosti]

(2) *“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teľjka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju”.*

[...]

25. Sud prvenstveno želi da naglasi da gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog Suda za Ljudska Prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglašava zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 34 Poslovnika o Radu.
26. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim, kao „očigledno neosnovan“, u celini ili samo u vezi sa određenim navodom koji zahtev može sadržati. U tom smislu, tačnije je nazvati ih kao „očigledno neosnovani navodi“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrťog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ kada se ispuni jedan od dva sledeća karakteristična uslova: a) kada podnosilac/podnositeljka zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one povređene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta sasvim očigledna povreda Ustava i EKLJP-a (vidi, slučaj ESLJP-a: [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03, odluka od 31. maja 2005. godine; vidi, takođe: [Baillard protiv Francuske](#), br. 6032/04, odluka od 25. septembra 2008. godine); i b) kada podnosilac/podnositeljka zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (npr: ako zatvorske vlasti odbiju da predoče sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako sud sam ne odredi drugačije (vidi, slučaj Suda: [KI166/20](#), podnosilac zahteva: *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 43), i na kraju (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a: [Kemmache protiv Francuske](#), br. 17621/91, presuda od 24. novembra 1994. godine, kategorija (i), [Juta Mentzen protiv Litvanije](#), br. 71074/01, odluka od 7. decembra 2004. godine, kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), zahtev br. 4241/03).
27. Što se tiče ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno prilikom ocene da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu pitanja koje sadrži

ovaj zahtev kao i na relevantne navode podnosioci zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u saglasnosti sa kojom je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarrantovane Ustavom.

28. Sud konstatuje iz spisa predmeta da je, nakon smrti Zihnije Pervizaj, Osnovni sud u Prizrenu, u ostavinskom postupku, rešenjem [T. br. 187/09] proglasio njenu decu za zakonske naslednike i priznao je svakog od njih kao legitimne vlasnike ¼ idealnog dela nepokretne imovine. Apelacioni sud je potvrdio rešenje Osnovnog suda u vezi sa deobom zaostavštine. Podnosioci zahteva su podneli tužbeni zahtev pred Osnovnim sudom u kojoe su tražili da se njihov brat izuzme iz naslednog dela na nepokretnoj imovini, jer je novčano nadoknađen za svoj nasledni deo. Osnovni i Apelacioni sud nisu odlučili u korist podnosilaca zahteva, uz obrazloženje da nema dovoljno dokaza koji bi potvrdili da je F.P. primio sumu novca na ime odricanja od svog dela nasledstva. Na kraju, podnosioci zahteva su uložili reviziju pred Vrhovnim sudom, koji je reviziju odbio kao neosnovanu i koji je potvrdio nalaze nižestepenih sudova.
29. Podnosioci zahteva trde da je odlukama nižestepenih sudova, prilikom utvrđivanja vlasništva, povređeno njihovo ustavno pravo na pravično suđenje, koje je zagarrantovano članom 31 Ustava, u vezi sa članom 6 EKLJP-a, kao i pravom na imovinu, zagarrantovanim članom 46 Ustava.
30. Sud primećuje da, uprkos tome što podnosioci zahteva tvrde da je došlo do povrede člana 31. i člana 46. Ustava, u vezi sa članom 6 EKLJP-a, podnosioci zahteva samo spominju povredu ovih članova Ustava, ali ne pokreću nikakva konkretna pitanja niti naglašavaju neki elemenat koji je mogao uticati na povredu postupka pravičnog suđenja (vidi slučajeve Suda [KI160/20](#), sa podnosiocem zahteva, *Opština Gnjilane*, Rešenje o neprihvatljivosti od 11.maja 2022. godine, stav 121; [KI08/21](#), sa podnosiocem zahteva *Mirishahe Shala*, Rešenje o neprihvatljivosti od 2. juna 2021. godine, stavovi 61-62; i [KI70/21](#), sa podnosiocem zahteva *Burhan Tusha*, Rešenje o neprihvatljivosti od 2. juna 2021, stavovi 59-60).
31. Sud naglašava da podnosioci zahteva nisu zadovoljni rezultatom sudskog postupka, ali nezadovoljstvo ishodom ne predstavlja samo po sebi argument za povredu prava koja su propisana Ustavom i EKLJP-om (slučaj Suda, [KI83/14](#), sa podnosiocem zahteva *Sahit Rakaj*, Rešenje o neprihvatljivosti od 23. septembra 2014. godine, stav 30; [KI128/12](#), sa podnosiocem zahteva *Shaban Hoxha*, Rešenje o neprihvatljivosti od 8. jula 2013. godine, stav 6; slučaj ESLJP-a, [Tengerakis protiv Kipra](#), br. 35698/03, Presuda od 9. novembra 2006. godine, stav 74; [Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske](#), br. 5503/02, Presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
32. Samim tim, i na osnovu navedenog iznad, Sud zaključuje da navodi o povredi člana 31 i 46 Ustava, u vezi sa članom 6 EKLJP-a, pripadaju "nepotkrepljenim ili neobrazloženim" navodima, stog a se trebaju odbiti kao očigledno neosnovani.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. i 47. Zakona i pravilom 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika o Radu , dana 30. aprila 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama i u skladu sa članom 20.4 Zakona, objavi u Službenom listu;
- III. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Remzije Istrefi Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

Gresa Caka-Nimani